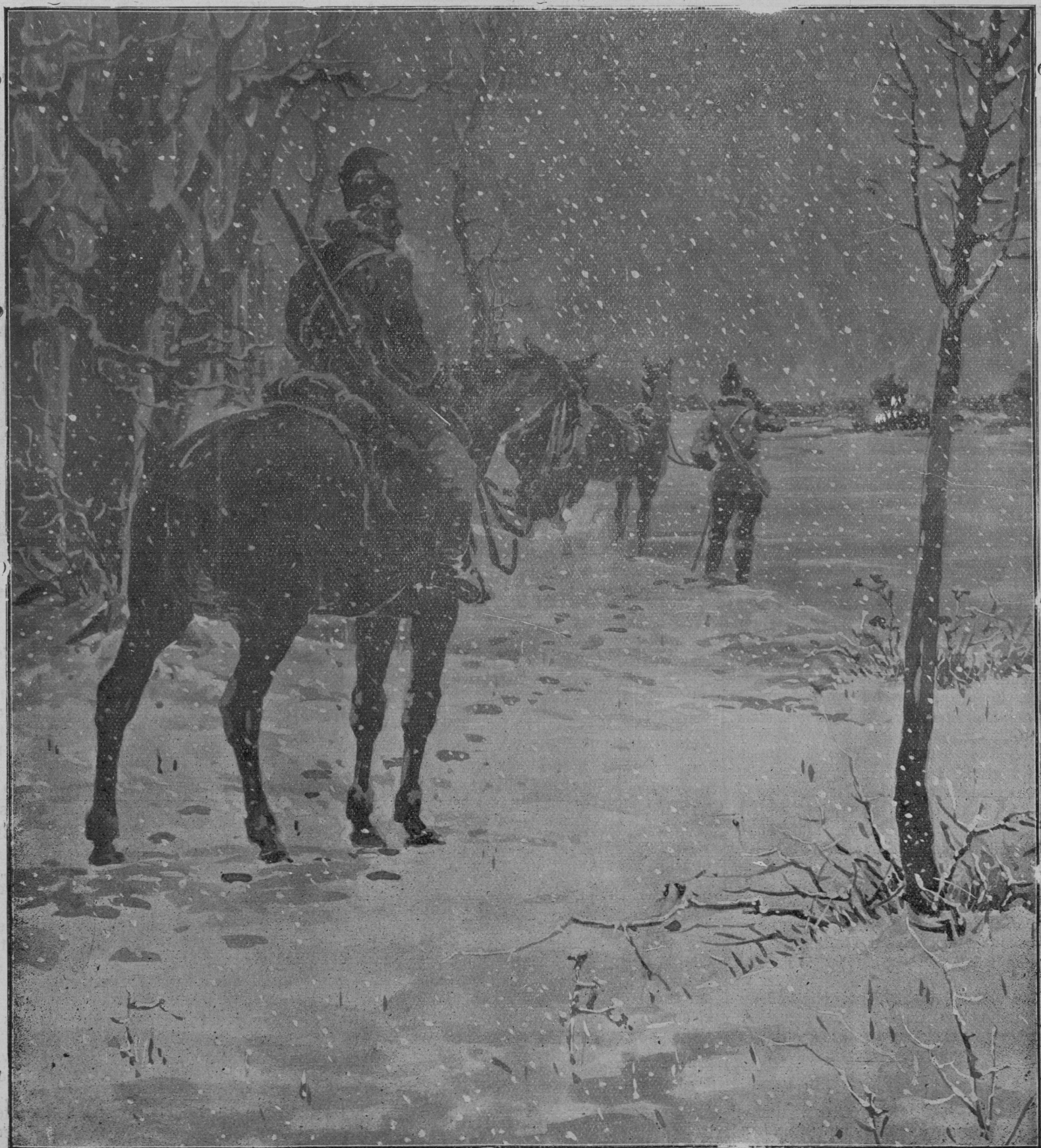

Štev. 12.

V LJUBLJANI, v sredo 24. marca 1915.

Leto II.

Dragonska patrolja pozveduje, kje so pozicije Rusov v zahodni Galiciji.

G. W. Appleton:

11. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

To sumničenje Marceie me je spravilo takoj v škipce.

„Ampak gotovo po nedolžnem,“ sem odgovoril razburjen, „to vam prisegam.“

„To je prav mogoče,“ je odvrnil mirno. „Ničesar ne rečem proti tej dami. Saj nimam nikakih podatkov. Izrekam samo domnevo, da je morda zapletena v zaroto.“

„Oh, to je druga stvar,“ sem se oddahnil.

„Oni človek je vsekakor moral vedeti, da ima dama pri sebi deset tisoč funtov, to boste pač uvideli,“ je nadaljeval. „Na poti k vam jej je poizkušal vzeti ta denar, kar pa se mu ni posrečilo. Vsled previdnosti vaše gospodične sestre se mu je izjalovil tudi drugi poizkus, prav tako kakor oni tretji v Londonu. Spravili bodo sedaj vse na noge — mislim namreč vso roparsko drhal — da bi dobili damo v svojo oblast.“

„Dokler je v mojem varstvu, se jim to ne posreči,“ sem odgovoril navdušeno in s poudarkom.

„To upam tudi jaz,“ je dejal gospod Beala. „Vsekakor pa bi vam svetoval, da ste skrajno previdni, ako nočete doživeti neprijetnih iznenadenj.“

„To storim gotovo in v vsakem oziru.“

„Človek, ki ga imam v mislih, je namreč eden najpremetnejših sleparjev Evrope. Naznanili so nam ga iz Pariza in Berolina, in trudimo se že cel teden, da bi ga dobili v pest. A najprej bi rad natančno dognal njegovo identiteto — in pri tem bi mi lahko vi pomagali.“

Zadnja pripomba me je ošupnila, kar je bilo menda tudi videti na mojem obrazu, kajti nadzornik je nadaljeval z glasom, ki je imel viden namen, da me pomiri:

„Da, in sicer na prav enostaven način. Ali bi morda smel za hip govoriti z mlado damo? Ne bom je nadlegoval, nič se ne bojte — zagotavljam vas, da nimam nikakih postranskih misli. A pritrdili boste sami, da morda pozna ali je vsaj videla moža, ki ga iščem. Vsaj poizkusil bi, za vsak slučaj, če mi hočete pripeljati damo.“

Zaupanje vzbujajoče vedenje nadzornikovo in pa moje trdno prepričanje o Marcelini nedolžnosti sta hitro pregnala mojo prvotno bojazen, tako da sem bil pri volji ustreči njegovi želji.

„Dobro, to lahko storim,“ in čez par minut sem se vrnil z Marcelo v sprejemnico.

Začudeno je vprla svoje velike oči v uradnika, ki je presenečen opazoval prekrasno deklico. Predstavil sem ga, in kmalu ga je minila njegova zadrega.

Potegnil je svojo beležnico iz žepa in je vzel fotografijo iz nje. „Ali hočete biti tako ljubeznivi, gospodična, ter pogledati to sliko?“

Marcela je zrla za hip na fotografijo, potem je kriknila in se zdrznila.

„Bertholdi!“ je zavzdihnila tiho.

Nadzornik se je nasmehnil.

„Čisto prav,“ je dejal ter je izročil sliko meni.

Tudi jaz sem začuden vzkliknil:

„To je mož, katerega obraz sem videl pri oknu!“

„Vse v redu! Hvala lepa. Nič več mi ni treba nadlegovati dame; zvedel sem, kar sem hotel,“ je rekel nadzornik še vedno z nasmehom na ustnih ter je vtaknil fotografijo zopet v svojo beležnico.

Pozneje mi je pravila Marcela, da jo je pogled na sliko čudno pretresel; domislila se je imena, ki mora biti v zvezi z nekim strašnim dogodkom iz njenega živ-

ljenja, a ne more se natančno spomniti, kaj bi to bilo.

Naslednji dan je potekel povsem mirno, in približal se je usodni 19. december. Že od zgodnjega jutra je počivala nad mestom gosta, neprodirna megla. Ves dan so morale goreti v stanovanju luči in na oknice smo imeli zaprte, ker je bilo zunaj skoraj popolnoma temno. Marcela, ki dotlej še ni poznala take megle, se je spočetka bala, potem pa jo je ta nova pojava vidno zabavala.

„Dobro je, pri takem vremenu me ne bo mogel nihče ukrasti,“ se je šalila.

„Gotovo ne, Marcela,“ sem dejal, „danes ste varni pred vsemi zalezovanji.“

Helena je bila onega dne prav slabe volje; z novo služkinjo je bila namreč skrajno nezadovoljna.

„Prav ničesar ne zna; menda ni sploh še nikjer služila. Tudi se mi čudno zdi, da dobiva po večkrat na dan pisma, ki jih hitro prečita in potem sežge. Pod različnimi prevezami se izmuzne od doma; večeraj jo je zmanjkalo kar za celo uro,“ je tožila.

tajno odšla od doma, se je vedno čudno plaho ozirala vame, in tudi sedaj sem opazil v njenem pogledu oni izraz boječnosti.

„Moram vas nekaj vprašati,“ je rekla tiho.

„Kaj takega, gospodična Marcela?“ sem vprašal nekoliko presenečen.

„Ali ste še hudi name?“

Nagnila se je prav blizu k meni, da sem začutil njen topli dih. Vroče mi je zagorelo po žilah, ko sem se zazrl v njene bolestne oči, in kakor v sanjah sem odgovoril:

„Ne niti najmanje! Kako bi sploh mogel biti kdo na vas hud? Samo bal sem se za vas, drugega nič.“

„Zame?“

„Da, za vas.“

„Čemu se bojite, — povejte!“ Položila mi je zaupljivo roko na ramo — majhno, belo ročico, ki me je vsega vznemirila.

„Čemu? Ker — ker vas — imam rad, Marcela.“

„Ker me imate radi!“ je ponovila.

„Kako bi mogel človek drugače, Marcela?“

Vojna napetost med Kitajsko in Japonsko: Kitajski general (v sredi) Ho Hančau pri vojaških vajah.

To mi je bilo novo in me je celo vznemirjalo.

„Že od vsega začetka nisem dekletu posebno zaupal,“ sem dejal, „kajti njen prihod k nam se mi zdi čudno zagoneten. Zato ti svetujem, da se je čimprej iznebiš.“

„Da, da, ampak sedaj, v tem vremenu je vendar ne morem poditi iz hiše,“ je odgovorila moja dobrosrčna sestra.

„To je seveda malo težko,“ sem odvrnil; „jutri naj pa kar gre. Kakor sokol opazuje Marcelo — in to mi ni všeč. Kaj, če so jo morda poslali iz sovražnega tabora sem k nam? Na vsak način glej, da se je odkrižaš!...“

Ne morem se spomniti, da bi bil že kdaj prej v taki megli zunaj. Resnično, težko mi je bilo najti onega dne pot k svojim bolnikom. Zato sem posetil samo one, ki so se mi zdeli neobhodno potrebni zdravniške pomoči in sem bil zares vesel, ko sem sedel zopet doma pri kaminu v naši prijetni sobici.

Helena je imela zunaj opravka, tako da sem bil sam z Marcelo. Na mojo prošnjo je igrala in pela, potem je sedla blizu mene. Odkar sem jo bil pokaral takrat, ko je

„Mene, ki sem vam povzročila toliko neprijetnosti in razburjenja?“

„A, kaj! To so malenkosti! Oh, če bi vam mogel kdaj resnično storiti kako veliko uslugo — vam, ki ste v svoji čisti lepoti kakor angel iz nebes stopili v moje dolgočasno, enolično življenje! Ko bi vam vsaj mogel zares dokazati, kako zelo —“

„Pst!“ je dejala in potegnila svojo ročico z moje rame; jaz pa sem jo zgrabil ter sem jo stiskal — in ni mi branila.

„Poslušajte me,“ je nadaljevala, „zadnjič ste govorili o nekem vozu. Rada bi vedela, kaj ste hoteli reči s tem.“

To vprašanje me je zelo presenetilo. „Zdelo se mi je, da se peljete v vozu,“ sem odgovoril.

„Ali mislite to še vedno?“

„Ne, bila je zmota.“

„Spočetka ste pa mislili, da vas varam.“

„Niti sekunde! Samo iznenaden, vznemirjen sem bil, ko vas nisem dobil doma. Drugega nič, Marcela, častno besedo, da ne!“ In nežno sem jej stiskal bele prste.

Molčala je za hip, a mi je gledala ostro v oči.

„Odkod pa veste,“ je dejala naposled, „da vas vendarle ne varam, da ni izguba mojega spomina samo dobro premišljena pretvara? Odkod morete vedeti, da nisem prišla zato k vam, da bi vam storila kaj zlega?“

Potegnil sem jo tesneje k sebi.

„Odkod vem, da je Bog dober,“ sem odvrnil, „da zvezdnato nebo noči in večna modrina dneva oznanjata njegovo divoto in lepoto? Odkod vem, da je vonj rože sladak, da je okus breskve slasten, petje slavčka nebeško in da so oči Marcela najkrasnejše na svetu? Ne vem, odkod vem to. Vem samo, da je to resnica, in ta zavest je zame prelepa.“

Povesila je oči, dolge svilnate vejice so padle na zarudela lica. Nežno sem jo pritegnil k sebi.

„Marcela,“ sem šepetal, „ali smem —“

„Oh, oprostite, ne zamerite,“ je zazvenel mahoma tikoma pred nama neprijeten glas.

Planila sva pokonci, pred nama je stala naša nova služkinja. Ta naju je zmotila v tako važnem trenutku; kako sem jo natihoma preklinjal zaradi tega! Toda četudi so ostale moje zadnje besede neizgovorjene, sta se vendar našli dve srci, vedel sem, da moja ljubezen ni ostala brez odmeva.

Marjana je prišla v sobo zaradi neke malenkosti, takoj nato je vstopila tudi Helena.

Marcela je sedla zopet h klavirju, in življenje je teklo po običajni poti naprej, samo moje je bilo lepše, svetlejšo. Mračilo se je čimdalje bolj; ko sem stopil malo pozneje k oknu, so se že svetlikale šipe kot brušena ebenovina, v njih pa se je zrcalil moj lastni obraz. Zazeblu me je in

obrnil sem se iznova k živi žerjavici kamina, ki pa je bila tudi medla v primeri s sijajem, izhajajočem od Marcela. Spet mi je postalo toplo pri srcu, in pobožno sem pomolil k Bogu, naj bi ne prišlo v tej grozni noči kakemu človečku na misel, da bi ho-

Topničarji v snežnih plaščih ob topovih v Karpatih.

tel zagledati takoimenovano luč sveta ter me tako pognati ven v strašno temo.

Ni se mi nudila več prilika, da bi mogel z Marcelom govoriti sam. Ugodni hip je bil zamujen, važna beseda je ostala neizgovorjena; vkljub temu sva vedela oba, pri čem da sva, in tudi Helena je vedela — pogledala nama je v oči, ki so govorile dovolj glasno. In tudi na njenem obrazu je posijal žarek sreče, kajti Helena je bila najboljša sestra na svetu; bratova sreča je bila njena sreča.

Sedli smo k večerji.

„Sicer rad priznavam, Helena, da si izvrstna kuharica,“ sem dejal, „ampak vendar moram nocoj opomniti, da se mi zdi kakor da si vzela začimbo za juho namesto iz kuhinjske omare iz mojega laboratorija.“

„Prav gotovo ne, toda kako ti je mogla priti ta misel?“

„Ker ima juha čudno kemikaličen okus, ki mi je tako znan. Ali nisi še ničesar zapazila?“

„Meni se zdi večkrat tako; to prihaja od tod, ker je kuhinja poleg zdravniške sobe. Vseh jedi se prijema nekaj vonja zdravil. Ko je bila zadnjikrat teta Marija tukaj, je imel puding tudi okus po kroglicah. Ali se spominjaš, da se je jezila zaradi tega?“

Res sem se domislil, zato sem se zasmel, se umiril in sem zamišljen in nevede kdaj posrkal svojo juho do konca. Potem smo jedli še ribo in smo bili ves čas večerje prav živahni in dobre volje. Da se je zgodilo to meni, zdravniku, je nečuvno in danes sam ne morem razumeti tega. Toda menda sem bil preveč zaljubljen ter so se vrtile vse moje misli le okoli Marcela.

Večerji je sledilo igranje na klavirju in petje.

Zleknil sem se zadovoljen po zofi in sem se zatopil v prijetna čustva. Dokler je sedela Marcela pri klavirju, sem opazoval dražestne konture njene prekrasne postave ter lepo oblikovanega tilnika in ljubeznive kodrčke, ki so obrobili njena mala ušesca. Pil sem zlato melodijo njenega glasu in čutil sem, kako sem se počasi potapljaj v svet solnčnega sija, petja in cvetlic in končno pozabljenja — — —

Naposled sem se prestrašen zdramil. Izteška sem odprl oči. Po glavi mi je čudno šumelo, in mahoma se je porodila v mojih zameglenih možganih strašna misel, da sem bil omamljen. Ozrl sem se naokrog. Ogenj v kaminu je že pošel; samo kupček sivega pepela je še ležal na rešetki. Megla je prodrla v sobo, in sivozeleni pajčolani so obdajali plinovo luč. Pogledal sem na uro. Spal sem skoraj tri ure.

V nekem naslanjaču je sedela Helena, glavo je imela nagnjeno daleč nazaj, dihala je silno težko, bila je bleda kakor mrtvec. Marcela ni bilo videti nikjer. — Kaj naj pomenja to? Stopil sem k Heleni in sem jo krepko stresel.

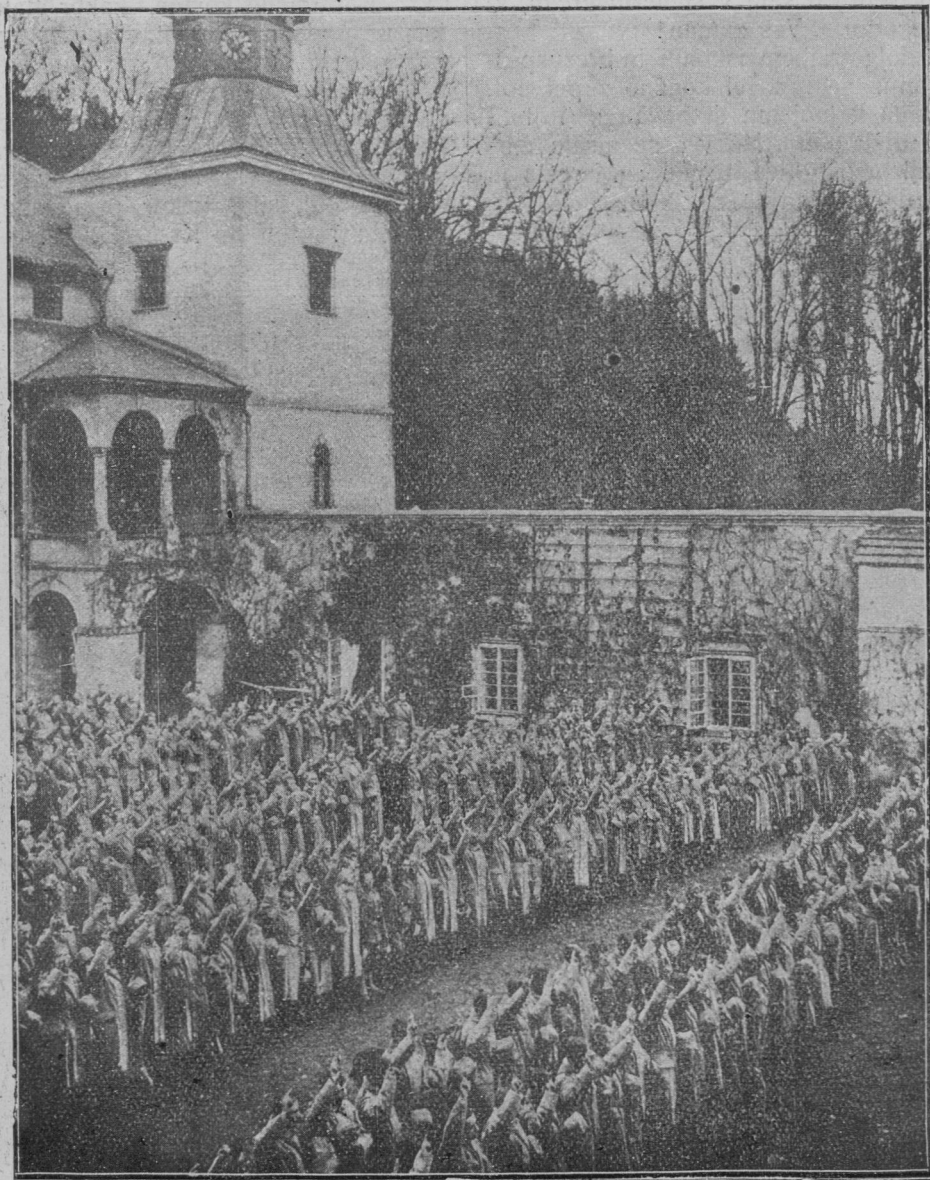
„Zbudi se! Zbudi se!“ sem zavpil. Zgodila se je nesreča.

Odprla je oči ter me pogledala vsa zmedena in prestrašena.

„Zberi vse svoje moči! Zastrupljena sva! Premagaj se, daj, vstani!“

Z največjim trdom se je dvignila.

„Kaj je? Kaj se je zgodilo?“ je vzkliknila.

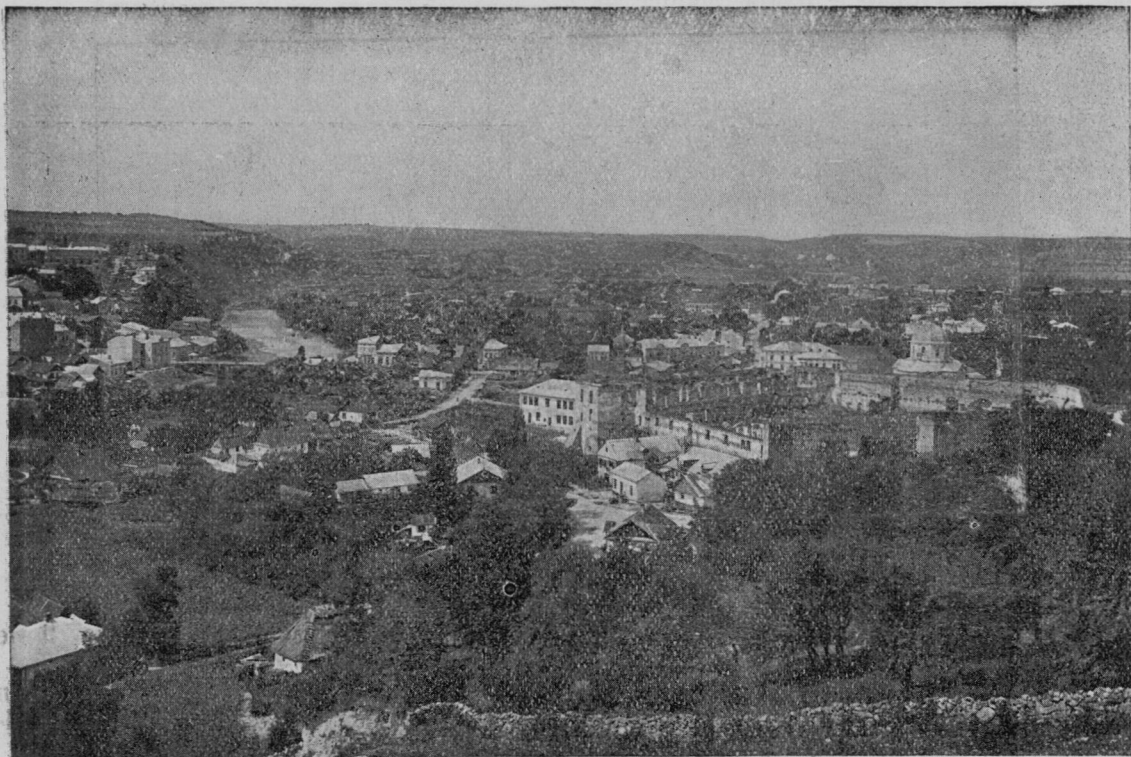
Priseganje poljskih legionarjev pred odhodom na bojišče.

„Ne vem,“ sem odgovoril. „Poglej samo na uro — v ogenj. Spala sva več ur. Kje je Marcela?“

„Ne vem,“ je odvrnila. „Ničesar se ne morem spomniti. Saj smo bili vendar vsi trije skupaj. Igrala je klavir in — oh,

Bil sem kakor blazen.

„Moram jo iskati in jo privedi nazaj. Popolnoma se jej je moralo zmešati. Prav gotovo je zašla v tej strašni megli! Pusti me, Helena, nikari me ne zadržuj! Moram jo najti!“

Czortkov, mesto v vzhodni Galiciji.

Ted, kaj se je neki zgodilo? Vendar ne kaj groznega?“

Stekel sem k zvoncu in sem zvonil kakor blazen... Služkinja je prišla v sobo.

„Kje je gospodična Marcela?“ sem zakričal.

„Odšla je, gospod.“

„Odšla!“

„Da, gospod; dobro uro je že tega.“

„V taki noči?“

„Da, gospod. Rekla sem jej, da je to nespametno, pa me ni hotela poslušati. Dejala je, da je važno in da gotovo najde pot. Pravila je, da spita in vaju ni hotela motiti. Tudi meni je ukazala, naj vaju ne budim. Zdelo se mi je namreč čudno, da hoče v taki noči proč. Toda morala sem jej obljubiti, da ustrežem njeni želji. Kaj sem hotela storiti? Potem je šla najprej gori v svojo sobo, oblekla je plašč in pokrila baret in nato sem jo spremila do vrtnih vrat ter jej pokazala pot na kolodvor.“

„Na kolodvor!“ sem vzkliknil jako prestrašen.

„Da, tako mi je rekla, gospod. Kolikor sem mogla razbrati iz njenih besed, se je hotela tam z nekom sniti. Ampak potem bi se bila morala že vrniti. Saj menda vendar ni zašla?“

„Moj Bog, Helena, kaj naj pomenja to? Le zakaj sem dovolil Gregoryju, naj odide! Ali so se vse zle sile zaprisegle proti moji sreči? Kje je moj klobuk?“

Planil sem iz hiše ter hitel kakor v nezavesti, na slepo srečo dalje, dalje. Še danes mi je uganjka, kako sem prišel na kolodvor. Toda videli niso tam nikogar, ki bi bil le količkaj podoben Marceli. Vprašal sem vsakega stražnika, ki sem ga videl na poti. Poizvedoval sem v sleherni krčmi, ki je bila še odprta. Vse zaman!

Po dolgotrajnem iskanju in brezuspešnem beganju sem našel končno zopet pot, ki je vodila k mojemu stanovanju. Polotil se me je divji obup. Nič več se nisem mogel ogibati neovrgljive resnice: Marcela je izginila kakor nočna senca. (Dalje sledi.)

Zrcalo.

Bili so časi, ko je deklica v potoku občudovala svojo lepoto, kakor nam pripoveduje narodna pesem. In prelepega mladencič Narcisa, ki so ga ljubile vse ženske, ne da bi hotel uslišati katero izmed njih, so kaznovali bogovi na ta način, da se je smrtno zaljubil v svojo lastno podobo, ki se je zrcalila v srebrnočistem studencu. Ta podoba ga je vlekla z neodoljivo silo k sebi, da ga je končno potegnila v vodo, kjer je utonil.

Človeštvu je torej pred mnogimi, mnogimi leti služila čista voda kot zrcalo. Toda za dolgo se ni moglo zadovoljevati s temi nezanesljivimi, vedno se izpreminjajočimi ogledali, ki jih je mogel že lahen piš vetra uničiti. In ljudje so spoznali — gotovo slučajno — da gladke kovinaste plošče odražajo predmete, ki jih jim približamo, t. j. da lahko služijo kot zrcalo.

Najprej je omenjena uporaba kovinastih zrcal v drugi Mojzesovi knjigi, 38. pogl. 8. verz, kjer je govor o Izraelkah, ki jim je Mojzes pobral mala kovinasta zrcalca ter je dal narediti iz njih za duhovnike neko ročno posodo, ki je še manjkala v novosezidanem templju.

Pri Grkih so zrcala starejša kot njihova zgodovina, ker so prevzeli prvo kulturo od Egipčanov. Zato izvemo iz grškega bogoslovja, da se je posluževala Afrodit (Venera), boginja lepote in ljubezni, pri svojem lepotičenju ogledala ter se je tako razločevala od „čednostne“ Here (Juno) ter od boginje boja, Palade Atene (Minerve), ki se nista hoteli kazati tako nečimerni.

Ko se je Helena, lepa žena špartanskega kralja Menelaja, izneverila možu in domovini ter je sledila Parisu, kar je povzročilo trojansko vojno, ni pozabila vzeti seboj v Trojo svojega zlatega zrcala.

Ker rmene kovine, kakor zlato in baker ne podajajo popolnoma čiste podobe, ker jeklena zrcala hitro zarjave, a takrat še niso poznali platine, ki zabranjuje rjo, so se posluževali naši pradedje večinoma srebrnih zrcal. V času največje razbrzdanosti v Rimu je hotela imeti že vsaka služkinja srebrno ogledalo, kakor pripoveduje Plinij koncem 1. stol. po Kr.

Trenška kolona s sanitetnimi vozovi v karpatskem pogorju.

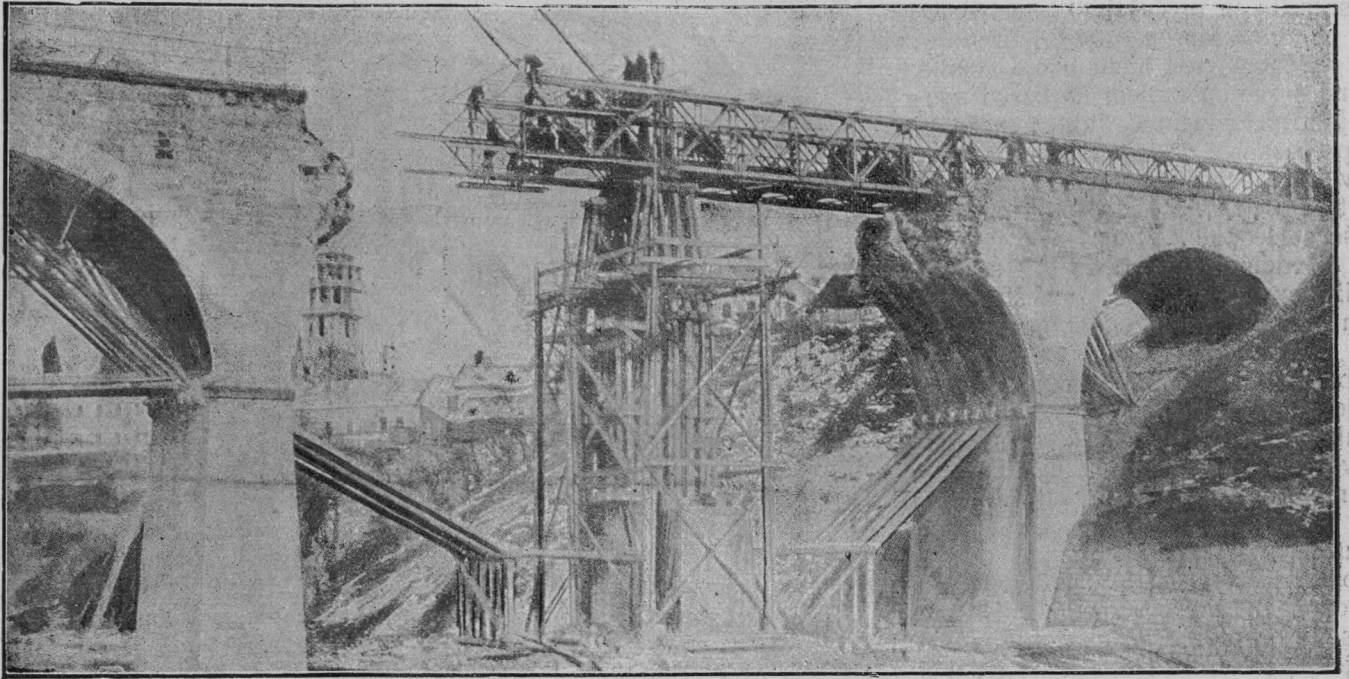
Nekaj stoletij pozneje se omenjajo v rimskih zakonikih večkrat toaletna in stenska zrcala, ki so bila bržčas prevlečena s tankimi srebrnimi ploščami ali s takomimeno belo kovino, mešanico kositra in bakra.

Po odkritju Amerike se je razširila uporaba ogledal tudi pri Peruancih, ki so jih izdelovali iz črne lave, markazita in iz kovin.

Steklena zrcala, ki so najboljša, so poznali celo že Feničani, iznajditelji stekla. Spravljali so živo srebro v steklenice in so videli, da se v njih zrcalijo vsi predmeti. V znameniti steklarni starega veka, v Sidonu so baje tudi izdelovali prava steklena zrcala. Da ta steklena zrcala niso izpodrinila kovinastih, je iskati vzroka bržčas v dejstvu, da naši stari pradedje niso znali prevleči zadnje strani zrcala z neprodarno svetlo tvarino, kar je privedlo sedanja zrcala do tolike popolnosti. Pobarvali so eno stran zrcala črno, kar pa je bilo lepoti in čistoti podobne še mnogo bolj na kvar kot pri kovinastih zrcalih. Šele v 13. stoletju najdemo zrcala, ki so narobe pokrita s kositrom ali svincom. Poznejše amalgamiranje ogledal s kositrom in živim srebrom pa so iznašli v 16. stoletju v sloviti benečanski tovarni za steklo v Muranu. Po zaslugi te iznajdbe so zaslovela benečanska zrcala po vsem svetu. Znali pa so takrat steklo samo pihati, zaradi tega so bila ogledala onih časov majhna. Koncem 17. stoletja je napravil Francoz Abraham Thevart prvo lito zrcalo, ki je bilo jako veliko, pa tudi zelo močno. Ali ta način izdelovanja zrcal je bil jako drag, zato so izumili pozneje novo metodo,

dar se oblačimo in češemo. Največje važnosti je zrcalo v rokah znanstvenika. Zdravniki preišče lahko s pomočjo posebnih zrcal razne notranje dele človeškega telesa in razsvetli ž njimi bolna mesta. Fizik lahko meri z goriščnim zrcalom moč solčnih žar-

in efektnih prizorov. O kozakih so se še posebej govorile največje nesmisli: da so napol divjaki po svoji zunanosti in morali, o njihovi čudni obleki in barbarskih običajih ter o njih silnih junaštvih, ki so vzbujala strah in občudovanje. Seveda so bile

Naši pionirji popravljajo železniški most v zahodnji Galiciji. Most so porušili Rusi.

kov in ognja, raztopljenost kovin itd. Zvezdoslovec je s posebno vrsto zrcal izvršil na nebesu največja ter najdalekosežnejša odkritja.

Naj bi služilo človeku zrcalo za pravilno spoznanje samega sebe, za ocenjevanje svojih prednosti, pa tudi napak."

Kozaki v Parizu.

Ko se je pred 101 letom, na pomlad l. 1814., valila zvezna armada proti Parizu, niso pričakovali radovedni Parižani nikogar

med vsemi najradovednejše ženske, predvsem — dame.

Madame de Marigny je v svojem dnevniku pisala: „Polje, koder smo se vozili, se nam je zdelo pokrito s kozaki. Videli smo jih jezdit tja in sem ter begati križem kražem, zaganjati se na desno in levo, tako da so preplašeni divji zajci bežali pred njimi preko krajine v največjem diru. Letali so za zajci toli hitro, da se nam je zdelo, da drče kot po ledu.“

In bili so to res strašni ljudje, oni kozaki, katerih so se spočetka bali celo njih zavezniki. „Možje, ki niso vzbujali nikakega zaupanja, so bili srednje rasti z dolgimi bradami kakor kozli in grdi kot opice,“ je zapisal januarja l. 1814. profesor Dardenne. „Njihova suknja je podobna duhovniški sutani; spredaj je speta navskriž in v bokih opasana. Nekateri imajo na glavi okroglo, kakor cilindar visoko čepico, drugi okrogel klobuk z majhnim ščitkom in širokimi krajci. Mnogi med njimi so oblečeni le v obdelane ovčje kože, kodri obrnjeni na notri, da jih varujejo pred zimo, drugi zopet, ki so še grotesknejši, imajo preko ramen vržen plašč iz medvedjega kožuha, kar jim daje čisto razbojniško podobo. Vsi pa so jako raztrgani in nečisti.“

V prvih dneh je vladal po Parizu pred kozaki uprav paničen strah. Mnogi so verjeli, da so to „novi Huni“, da so najbolj barbarski vojniki brutalnih navad ter sploh najstrašnejši med Rusi. Kozaki in njihovi tovariši, Bukširi in Čerkesi, so imeli zelo slab glas, kakor da ne znajo družega kot rušiti, paliti, pleniti in moriti. Parižani so se jih zatorej prve dni

Naše gorsko topništvo v Karpatih med ognjem.

po kateri je bilo možno tudi jako velika zrcala pihati. Namesto z živim srebrom pa so jih pokrivali zadaj tudi s srebrom.

Zrcalo igra v svetu mnogo večjo ulogo, kot bi mislil kdo na prvi hip. Saj nimamo zrcal samo zato, da se gledamo vanje, ka-

z večjo napetostjo, kakor ruske vojske in zlasti še kozakov. Že cele tedne pred tem se je govorilo le o Rusih, najprej s tesnobo, z grozo in obupom, a kmalu le z radovednostjo, tako kakor se govori o naznanjeni gledališki igri, ki obeta izredno zanimivih

da so najbolj barbarski vojniki brutalnih navad ter sploh najstrašnejši med Rusi. Kozaki in njihovi tovariši, Bukširi in Čerkesi, so imeli zelo slab glas, kakor da ne znajo družega kot rušiti, paliti, pleniti in moriti. Parižani so se jih zatorej prve dni

bali kot živih vragov, čeprav so jih gledali le oddaleč.

Toda ko je končno dne 31. marca 1814. l. dospela ruska vojska v vsem redu prav do srede Pariza ter so se na čelu Rusov pojavili rdeči kozaki, se je groza umaknila radovednosti. Kozaki so se utaborili v Champs Elysees. In tu poslušajmo zopet dnevnik gospe de Marigny, ki pripoveduje:

„Mnogi med njimi imajo suknje, ki me s svojim krojem in barvo spominjajo na kapucinske kute; nekateri so prepasani z vrvicami, drugi pa le z zvitim robcem ali z ruto. Slabo so obuti in na glavah imajo umazane ploščnate čapke...“

Nedolgo potem pa so se srca Parižanov in kozakov — našla. Občevali so z odkritimi simpatijami. „Kozak je danes v modi,“ je zapisala gospa de Marigny na drugem mestu svojega dnevnika. „Trdi se celo, da nikakor niso toli hudi, kakor se dozdevajo... Ves Pariz potuje danes v Champ Elysees gledat kozake...“

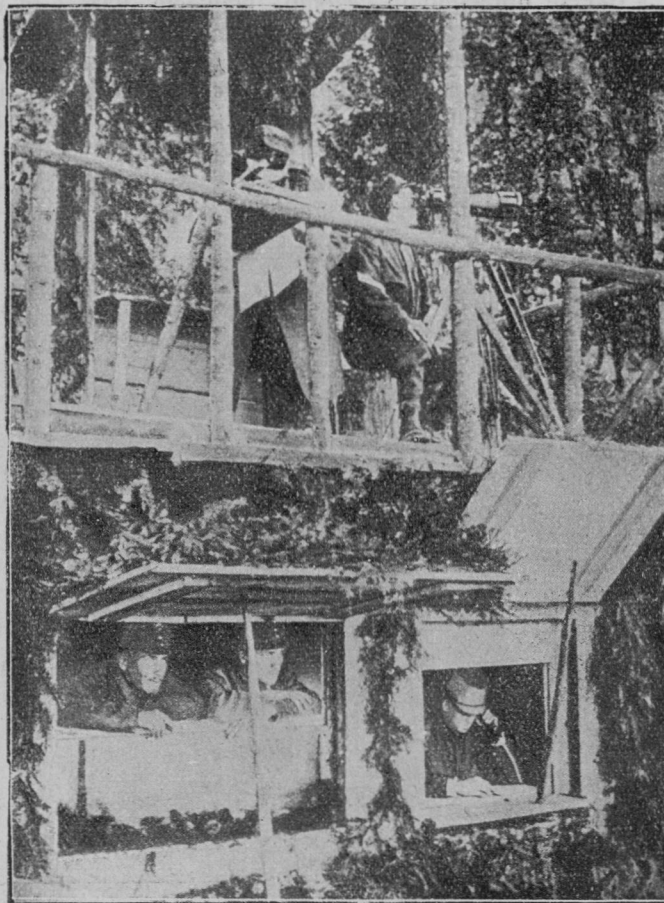
Da, Pariz, izpremenljivi, vedno po vetru se obračajoči Pariz je došel hitro tako daleč, da je na čast svojih gostov dal igrati v Vaudevillu Desangiersovo igro „Honête Cosaque“, in podjetni založnik Nepoeu je izdal o kozakih, o ruski armadi in Rusih lepo brošuro, okrašeno s 14 lepimi lesorezi. Brošura je zelo zanimiva, ker je zelo lažniva in polna romantike.

A uspeh je dosegla popoln. Parižani so se polagoma navadili kozaških manir, in občevanje z njimi, ki so se jim zdeli vljudni in družabni, je postalo splošno.

Ko so prijezdili nekaj dni po prihodu „novih Hunov“ v Pariz tudi zvezni vladarji, se je udeležila sprejema tudi krasna grofica de Perigord javno z roko v roki z lepim, stasitim kozakom... Tako so postali kozaki kavalirji Parižank.

Pozabljeni.

V Flandriji. Vsi prebivalci so zapustili mesto. Ostali so le psi. Dvesto do tristo jih je in vseh plemen so. Foxterrierji, ovčarji, volčji psi prav do smešno majhnih,

Telefon avstrijskega zbora na Ruskem Poljskem (spodaj), straža (zgoraj).

ničastih kužkov. Vsi sede tu na cesti, čakajo napeto ter obračajo glave vedno v isto smer, žalostni in obupani. Človek ne ve, od česa pravzaprav žive. Morda hodijo na lov na lastno pest ali iščejo podgan — vsekakor od lakote niso poginili. Vedno pa prihajajo na isti prostor nazaj, sede tu in čakajo. Koga? Ni težko uganiti. Včasih pride namreč ta ali oni begunec iz Holandske; ker ga je prignala nazaj želja, hujša od strahu in sovraštva, iznova pogledat domovino, gledat, kaj je ostalo od rodne hiše ali pa brskati po razvalinah. In tedaj se zgodi, da spozna kak pes svojega gospodarja. Nepopisno je, kaj se vidi nato. Vsa čreda dviga ušesa, kadar se v daljavi, s holandske strani pojavi mož, ki ne nosi

niti čepice niti uniforme. Psi so razburjeni, odpirajo oči ter izkušajo zavohati svojega znanca. Potem pa plane in oddirja eden izmed njih, ki je spoznal gospodarja — kakor stekel, podivjan teče preko zemlje, ki so jo razrili topovi, razorale avtomobilske kolone ter jo presekali strelski jarki. Od veselja tuli, maha kakor obnoren z repom, skače kvišku, liže in se trese po vsem životu od sreče. Potem hodi dan, dva zmeraj za svojim gospodarjem in izgine z njim. Toda kakšen je trenotek slovesa za ostale pse! Ostali so na cesti na svojem prostoru. Ko pa zagledajo tovariša, ki odhaja, — njega, ki je našel svojega gospoda, — dvignejo visoko gobce in vsi naenkrat začno tuliti in vekati, in njihova tožba napolnuje ozračje, dokler ni cesta zopet prazna. Potem utihnejo in se ne ganejo. Sede in čakajo.

Kdor vidi tak prizor, mora jokati z živalmi vred. „Tems“.

† Blaž Mogu.

Blaž Mogu, korporal v 87. pešpolku 5 stot., se je rodil dne 21. januarja 1888 v Podgorju pri Letušu na Štajerskem. Ob času splošne mobilizacije je bil poklican in odšel na severno bojišče. Dne 8. septembra m. l. je bil pri Kamenobrodu ranjen v levo roko. Drugič poklican dne 3. dec. m. l., je odšel dne 24. dec. zopet na severno bojišče. V bojih v prelazu pri Dukl v Karpatih ga je zadela dne 28. jan. t. l. sovražna krogla v srce. Rajni junak je bil sin kmetskih starišev, značajan, dobrovoljen in zato jako priljubljen. N. p. v m. l.

† C. in kr. rezervni poročnik Slavko Naglič.

V Lučencu (Losonczu) na Slovaškem je umrl 4. marca t. l. ponoči poročnik Slavko Naglič, sin mestnega blagajnika v Ljubljani. Pokojnik je bil rojen 14. febr. l. 1891 v Ljubljani ter je kot odličen dijak absolviral gimnazijo; nato je bil na dunajski pravni fakulteti šest semestrov ter je položil prvi državni izpit. Kot prostovoljec je služil pri

Avstrijska kolona z municijo (strelivom) pod Karpati na maršu k fronti.

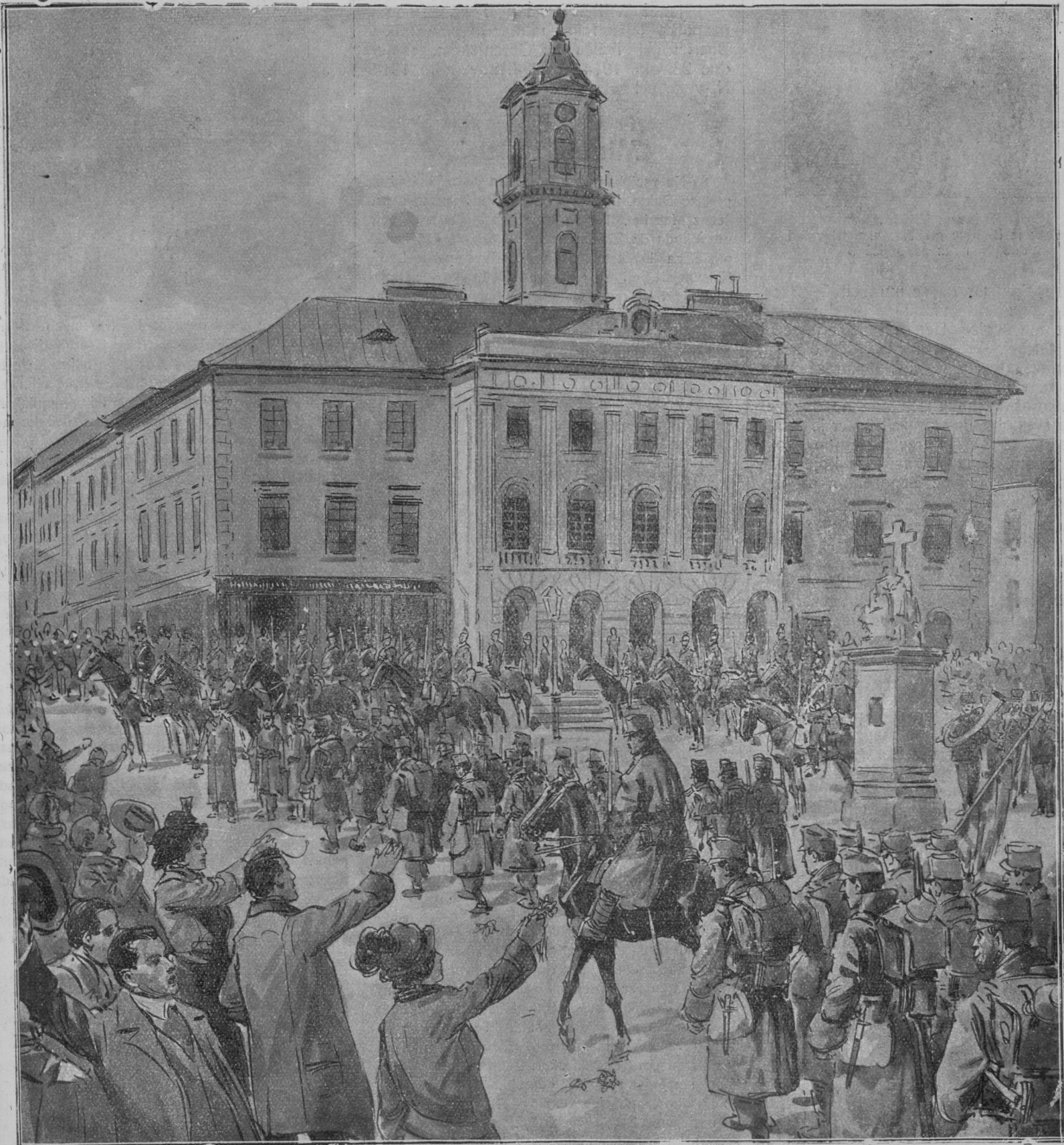
27. pešpolku ter je postal predlanski praporščak. Pri občni mobilizaciji julija m. l. je šel tudi on k vojski ter je bil v vseh prvih velikih bojih, od Krasnega 26. avgusta 1914, do bojev za Przemysl 20. oktobra. Tega dne je bil pri Novem Miestu na levi roki ranjen ter se je po nekaj tednih, ki jih je prebil v przemyslski bolnici, vrnil v Ljubljano na dopust. Dne 30. decembra pa se je vrnil z 2. marškompanijo zopet v Gali-

brozgo. Naenkrat se je zgrudil mladi lajtnant s konja: v njem je že divjal tifus, čeprav se tega še ni zavedal. Nekaj dni še je ležal v Lučencu, se onesvestil in po težki borbi za mlado, lepo, visokih načrtov bogato življenje izdihnil. Brat, praporščak Milko, mu je zatisnil oči in ga spremil do gomile.

Pokojnik je bil vzoren sin, a še več, bil je vzoren Slovenec in idealen Slovan, talent prve vrste, mlad mož širokega obzorja

Franc Resman.

Eden najboljših slovenskih fantov iz Ledenic pri Celovcu, četovodja Fr. Resman, služeč pri pešpolku Khevenhüllerjev, je prejel za svoje „junaško, požrtvovalno, vedno uspešno vedenje“ srebrno hrabrostno svedinjo I. razreda. Njegov stotnik Julij Kürner pa je poslal to odliko staršem, ker sin Franc je bil dne 10. sept. m. l. pri Bartalowu

Zmagoslavni vhod naše armade v Černovice. Občinstvo burno pozdravlja naše vojake in ji obmetava s cveticami.

cijo ter se je iznova udeleževal tekom januarja t. l. velikih bojov na Karpatih. Sredi februarja je vodil transport 500 ruskih ujetnikov in ranjencev proti Lučencu. Visok, mehak sneg je ležal naokoli, in ranjenci so omagovali, padali, pripravljeni na smrt. Naglič je s podčastniki po vaseh iskal sani in vozov za bolnike, zase pa je našel izgubljenega dragonskega konja ter ga zajezdil, da žene pred sabo žalostni trop in ga nadzira. In tužna karavana se je borila dalje proti Lučencu skozi visoki sneg in mastno

in železne volje. Molčeč, zamišljen in miren je bil na zunaj, a v njegovi duši je gorel silen temperament in v njegovem srcu je gorelo kot zubelj vroče čustvo. Baval se je z romanskimi jeziki in je gojil do dramske umetnosti izredno ljubezen. Pri deželnem gledališču je deloval kot intendantski tajnik dve sezoni iz golega zanimanja. Tako je padla nova žrtev vojne, padel je mlad mož, ki je obetal vse, v plen zavrati bolezni sredi lepe slovaške zemlje. Naj mu bo lahka slovaška gruda!

ranjen v prsi. Sam je še odšel k sanitejcem nazaj, potem pa je izginil. Stotnik je pisal staršem, da mu je bil „sila pridni“ France „uprav otroško vdan in da ga je vse ljubilo in spoštovalo“. Žalost je bila seveda v rojstni hiši velika, ker o Francu je izginila vsaka sled. Vsi so že izgubili upanje, da bodo vrlega mladeniča videli še kdaj. Toda k božiču so njegovi starši nenadoma prejeli pismo iz Moskve in pisal ga je Franc. Naznanil je, da je bil hudo ranjen in zajet od Rusov, ki so ga odpravili najprej v Lvov in

† Janez Vilfan,
posestnik iz Bistrice pri Tržiču, umrl vsled
dobljenih ran na bojišču.

nato v Moskvo ter da se mu godi že precej dobro in da upa še videti svojo domovino in drage mu svojce. Uči se rusčine in se že razume z Rusi, ki skrbijo zanj. Tako se je izpremenila žalost v veselje, kakor se je to zgodilo že v marsikaki drugi družini. Slovenski koroški junak Resman je dokazal največjo zvestobo, in stotnik Kürner je pisal: „Naš polk se bo z opravičenim ponosom vedno spominjal tega junaškega bojavnika in njegovo ime ostane nepozabno, dokler žive Khevenhüllerci“.

† Jožef Rola.

Služil je pri 87. pešpolku 11. stotniji, dne 26. avgusta je bil vjet na severnem bojišču. Krogla mu je prizadela težko rano v prsi, zato je obležal. Pobrli so ga Rusi in ga odpeljali v Sibirijo v mesto Barnaul. Tam je bil operiran. Ko je skoraj ozdravel, ga je napadla druga bolezen, namreč pegasti legar. Dne 9. marca je pisal njegov prijatelj Aloiz Skublić, doma z Ogrskega da je Rola 15. januarja v Bogu zaspal.

Bil je gostilničarjev sin pri sv. Andražu v Sl. Goricah pri Ptuj. Ko je odhajal od doma, je rekel: „Zbogom, mamica, nikdar več se ne bova videla!“ in res je bilo tako. Bodi mu tuja zemljica lahka!

† Ivan Leskovic.

Dne 17. februarja t. l. je v vojaški bolnici v Sarajevu vsled prehlajenja umrl

† Jožef Rola,
od Sv. Andraža v Sl. Goricah, umrl v ruskem
ujetništvu.

Ivan Leskovic. Služil je pri sanitetnem oddelku. Pogreb se je vršil s slovesnim vojaškim sprevedom. Njegovi tovariši so položili dva lepa venca na krsto v zadnji pozdrav. Naj mu bo lahka tuja zemlja! Bil je blag mladenič, priljubljen vsem tovarišem. Rojen je bil v Lazih šte. 25. pri Planini na Notranjskem.

† Janez Wilfan.

Janez Wilfan prostak c. kr. 27. dom. pešpolka 3. stotnija, mlinar in posestnik v Bistrici pri Tržiču na Gorenjskem, ranjen dne 23. okt. 1914, umrl 4. novembra 1914. N. v m. p.!

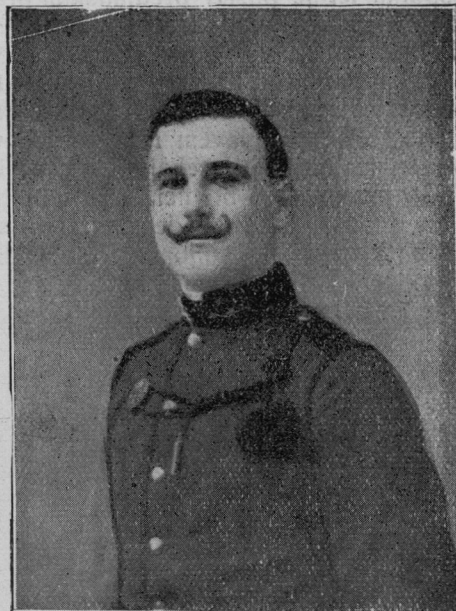
Minoli teden.

Na vsej karpatski fronti so se vršili boji za prelaze Duklo, Lupkov in Užok. Rusi so zopet pričeli z ofenzivo, ker se boje, da bi jim naše čete od vzhoda iz Bukovine in od zahoda čez Duklo prišle za hrbet ter osvobodile Przemysl in Lvov. Najsilnejši boji so bili na črti Lupkov-Smolnik-Užok, pri Viškovu ter pri Kolomeji in Nadvorni. Tudi južno Stanislava in vzhodno Črnovic so se bojevali. Glasom uradnih poročil so dosegli naši voji povsod lepe in mestoma velike uspehe, povsod

† C. kr. poročnik Slavko Naglič,
iz Ljubljane, umrl v Lučencu na Slovaškem.

so Ruse zavrnili ter zajeli zopet veliko število sovražnikov. Rusi so imeli silne izgube. Przemysl se hrabro drži in s padcem te trdnjave še nikakor ni računati. Rusi so proti židom na Poljskem, v Galiciji in Bukovini izdali nove, zelo ostre odredbe. Rusi namreč dolže žide, da so naši vohuni in jim groze, da za vsak prestopok porabijo vešala. Rusi trdijo, da so židje hujskači, vohuni in izdajalci ter da so židje maščevalni ovaduhi, ki imajo na vesti mnogo Rusom udanih oseb. K temu pripominja naš glavni poročevalski stan: „Vzdržujemo se vsakega komentarja k tej odredbi, ki spominja na temno dobo srednjega veka.“ — Na Ruskem Poljskem se vrše boji, a večjih dogodkov ni bilo. Deseta ruska armada, ki je bila v Mazurih pobita in se je pri Avgustovu iznova popolnila, pa je hotela svoj strašni poraz popraviti. Začela je z ofenzivo proti Nemcem ob Bobru in južno Grodna. Dne 9., 10. in 11. marca pa je bila ta nesrečna X. ruska armada pri Sejnem in Brznikih iznova hudo porazena. Nato se je begoma umaknila pod Grodna. Prašniš in Memel so zasedli Rusi. — Na francoskem bojišču so se vršili na mnogih točkah ljuti boji. Francozi so na vsej fronti napadali, a Nemci so jih krepko odbili. Zlasti v Šampanji in v Argonih je bila borba huda. Tudi v Belgiji začeljo belgijske in angleško-francoske čete z ofenzivnimi napadi ob Yseri, a brezuspešno. Nemci so obstreljevali Reims, Ypern in Soissons. — Nemški podmorski čolni so zopet potopili več angleških

Franc Resman,
iz Ledenic pri Celovcu, odlikovan z srebrno
hrabrostno svetinjo I. razreda, sedaj ujet na
Ruskem.

parnikov. Angleži pa so potopili nemško križarico „Dresden“. — V Dardanelah se artiljerijski boj nadaljuje, a angleške in francoske bojne ladje trpe čim dalje huje. Več ladij je bilo razrušenih, nekaj oklopnih in torpedovk se je te dni potopilo. Angleži pa še upajo, da osvoje Dardanele v zlic močnemu odporu Turkov vsaj čez en mesec. — Turki so streljali na ladjedelnico in na ruske torpedovke zahodno Teodozije na polotoku Krimu. Rusi streljajo na utrdbe pred Smirno, a mesto je mirno. Pri Batumu, ki so ga Rusi že petkrat izgubili, Turki napredujejo. — Med Japonsko in Kitajsko je vojna skoraj neizogibna. Trgovske zveze s Kitajsko so menda že povsem pretrgane. Ker stoji baje Severna Amerika na strani Kitajske, grozi Japonska tudi Zjedin. državam.

Gospodinjstvo.

Koruzna moka. Sedaj, ko nam primanjkuje pšenične in ržene moke, nam je šele dobrodošla koruzna moka, medtem ko smo jo prej nekako prezirali in uporabljali koruzo le bolj za živino. Toda koruzna moka ima v sebi prav mnogo redilnih snovi in se morda vsaj zdaj naučimo bolje upoštevati jo. Vedeti pa moramo, da je koruzna moka silno natančna in občutljiva. Nikakor ne kaže nabavljati si jo večje množine, ker se jako hitro pokvari in začne greniti. Koruza, pridelana v zadnji jeseni, sedaj še ni dovolj suha, zato je njena moka malo trpežna. Aprila in maja bo že bolje; takrat bo izgubila koruza večji del svoje mokrote in bo

† Blaž Mogu,
iz Podgorja pri Letušu na Štajerskem, padel
na severnem bojišču.

zato moka lažje in nekoliko dalje časa čakala. Koruze ne smemo sušiti v peči ali v vročih pivovarniških sušilnicah, marveč na zraku. V peči sušena koruza daje grenko moko. Koruzne moke ne hranimo v papirnatih zavitkih, nego v platnenih vrečicah, ki naj vise na klinih prosto v zraku, da more zrak

† Ivan Leskovic,
iz Laz pri Planini na Notranjskem, umrl vsled
prehlajenja na južnem bojišču.

od vseh strani do njih in se moka sproti suši. Tudi jo moramo včasih premešati ali presejati. Na ta način se moka precej dolgo časa ohrani. — Italijani jedo dan na dan polento, narejeno iz koruznega zdroba; pri nas pa pride polenta silno redkokdaj na mizo. Sedaj je čas, da se navadimo polente in koruznih žgancev, ki so s surovim maslom zabeljeni naravnost izvrstni. Ker je kruh iz same koruzne moke težko speči — tak kruh namreč kar leze narazen in se skoraj nič ne vzdigne, — naj bi kuhale gospodinje pogostokrat polento in koruzne žgance, ki dajo z mlekom uživani, izvrsten zajutrek ali večerjo.

Živalska kri vsebuje prav mnogo važnih hranilnih snovi, kakor beljakovino, železo, hranilne soli i. dr. Pri nas uživamo živalsko kri samo v obliki krvavih klobas, ki so za malokrvne ljudi najboljše zdravilo. Na Danskem pa je dobiti v vsaki mesnici nekak puding iz živalske krvi, kateri je primešan kuhan ješpren in pa celo rozine. Švedi zelo ljubijo juho iz svinjske krvi, riža in sesekljanega mesa, ki je začinjena s poprom in nekaterimi dišavami, kakoršne uporabljamo pri klobasah. V pokrajinah ob Vzhodnem morju peko okusen ter

Sladke rezine iz koruznega zdroba. Kuhaj v $\frac{3}{4}$ litra mleka 15 dek koruznega zdroba, da postane mehak, kar traja približno 20 minut. Primešaj 8 dek sladkorja, 5 dek rozin in nekoliko drobno sesekljanih pomarančnih olupkov. Namaži pločo prav dobro s surovim maslom, namaži kuhani zdrob za prst debelo po njej in peci to v pečici kakih 30 minut. Zreži pecivo na velike kocke, ki jih daj s sladkorjem posipane gorke na mizo.

Mleko. Za moko prihaja na vrsto mleko. Na Dunaju že skrbijo, kako bi se preprečilo, da ne zmanjka mleka. Ker se smejo teleta klati le izjemoma, imajo kmetje preveč mlade živine in premalo klaje. Zato prodajajo molzne krave, s tem pa se zmanjšuje množina mleka. Kmalu bodo smeli mlečne jedi, predvsem kavo, jesti le bolniki in majhni otroci. Da bi se mleko podražilo, odklanjajo vsi prizadeti krog, a kmetje živine ne morejo krmiti. Živiti se bo treba torej s čajem, kakaom in s prežgano juho ali le s črno kavo. Morda bi bilo prav, da se klanje krav zelo omeji, zato pa klanje telet vsaj omejeno dovoli. Tudi surovo maslo se draži, ker ni dovolj mleka.

Zelenjadarstvo Dunajčanov. Na Dunaju je oddal magistrat več zemljišč v najem strankam, ki hočejo pridelovati zelenjavo in krompir. Po vseh okrajih se začne meščanje baviti z vrtnarstvom in zelenjadarstvom. Tudi zasebniki odstopajo svoje vrtove, travnike in njive meščanom v začasno obdelovanje. Po vseh okrajih se bodo vršila javna predavanja, kako naj se zemlja obdeluje, da rodi tem bolj zelenjavo in tem boljši krompir.

Belo perilo. Da bo perilo lepo belo, pride ni vodi, v kateri ga pereš, očiščenega boraksa, in sicer na 30 litrov vode eno pest boraksa. Finejšemu perilu, kakor zastorjem, čipkam i. dr., pa primešaj lahko še več boraksa, ki ne pokvari niti najmanjše perila, nego omehča najtršo vodo. S tem si prihraniš mnogo mila.

Proti nahodu. Dobro sredstvo proti nahodu je vdihavanje vodne pare. V ta namen napolni lonec s kropom in vrzi vanj približno kavno žličico kafe. Potem se nagni nad lonec in vdihavaj skozi nos paro; usta pa imej zaprta. To priprosto sredstvo olajša tudi najhujši nahod, da človek lažje diha in mu ni glava tako težka.

Raznoterosti.

Ženski bataljoni. Na Ogrskem se oglašajo ženske za vojaško službo, a vojaški uradi jih odklanjajo, čeprav zatrjujejo te kandidatke, da znajo streljati in s sabljo boriti se. Na Ruskem uporabljajo ženske za vozotajstvo. Na Angleškem pa so ustanovili ženske bataljone, ki se zovejo „Women

dobe ti bataljoni. Vrhovni poveljnik je plemkinja, markiza de Londonderry. Čudno je, da se jim Angleži ne smejejo, nego jih spoštujejo kot resne požrtvovalne domoljubke. Kako se obnesejo na vojni, se šele pokaže. Doslej še niso imele prilike udeležiti se resnega boja.

S severnega bojišča: Skupina ob ognju sedečih
vojakov s krškega okraja.

Dreadnoughti — staro železo? Komaj so se države vrgle na gradnjo ogromnih vojnih ladij — dreadnoughtov, že se tem orjakom očita preživelost in nerabnost. Britski admiral sir Percy Scott, ki se je svoj čas z vso silo zavzel za sedanjo težko oborožbo angleške vojne mornarice, izjavlja, da je čas za težke vojne ladje že minul, dreadnought je premagano stališče, sedaj nastopa doba podmorskih čolnov in aeroplanov. V portsmouthskih mornariških krogih tudi pritrujejo Scottovemu mnenju; le toliko pristavljajo, da danes podmorski čoln še ni dosegel svojega viška, pač pa ga bo v bližnji bodočnosti. Že danes je podmorski čoln odločilen v kanalih in ozkih vodah, toda že se grade tipi, ki zavladajo po širokem morju. Sir Hiram Maxim, znani mornariški in topniški tehnik, se popolnoma strinja s Scottom. Vsekakor je danes težko dohajati tehniko na vseh poljih in bi bila malo večja dalekovidnost na vojnem polju velik blagor za davkoplačevalce. V boju proti angleškim vojnim ladjam igrajo nemške torpedovke najbolj strašno ulogo.

Pogumna žena: Gospa M. C. iz Šiške pri Ljubljani je šla
na severno bojišče obiskat svojega moža. Po dolgi, mučni
poti ga je našla v slovaški vasi pod Karpati.

Slovenski fantje in slovaški deklici v narodni noši.

predvsem jako redilen kruh iz ržene moke in živalske krvi. Tudi kot živalska krma je kri velikega pomena. Konji, ki uživajo s krvjo pomešan oves, uspevajo jako lepo. Ker imamo malo ovs, bi bilo prav umestno, da mu pridevamo živalsko kri in si ga na ta način ohranimo za dalje časa.

Volunteer Reserve*. Ti ženski oddelki so vojaško oblečeni, le preko hlač nosijo do kolen segajoča krila. Uporabljati jih hočejo za ambulančno, trensko in pozvedovalno službo. A te ženske vseh slojev imajo resne vojaške vaje ter eksercirajo pod vodstvom moških kakor moški. Tudi svoje častnike

Razširjajte list „Tedenske Slike“, ki je najboljši in najzanimivejši slovenski ilustriran tednik ter pridobivajte mu novih naročnikov! — Novim naročnikom lahko pošljemo še vse letos že izišle številke in tudi koledar.

Slike iz vojne.

Rusi in Nemci proti skupnemu sovražniku volku. Neki ruski vojak piše petrograjskim „Birževim Vjedomostim“: „Zašel sem v gozdu in sem srečal nemškega vojaka, ki je tudi zašel in

volkovi. Vzbudil sem Nemca in ga opozoril na nevarnost, ki nama grozi. A midva sva bila brez patron! Volkovi so v polkrogu prežali na naju, vendar pa se niso upali, naju napasti. Eden največjih se je priplazil čisto blizu do naju. Žrelo je imel odprto, iz njega pa mu je visel dolg jezik.

Pozdrav z južnega bojišča. (To sliko so nam poslali slovenski vojaki iz Bosne.)

izgubil svoj polk. Dogovorila sva se, da skupno poiščeva pot iz gozda. Dolgo, dolgo sva blodila po lesu več kilometrov daleč, ne da bi našla kako pot. Med tem se je zmračilo. Vlegla sva se pod neko drevo, da bi si odpočila. V rokah sva držala puške, nisva pa imela niti ene patrone. Ker sem bil utrujen, sem skoro zadremal. Toda preden sem trdno zaspal, sem zaslišal v bližini šum. Skočil sem pokonci. Nemec poleg mene je spal trdno in brezskrbno kakor dete. V tem trenutku sem zazrl med grmovjem dvoje žarečih oči. In teh iskrenih se oči je bilo vedno več. Brez dvoma — to so

Sedaj ali nikoli sem si mislil, skočil k njemu ter ga z bajonetom prebodel. Strahovito je zatulil in se zgrudil na tla, toda kmalu se je dvignil ter se plazil tuleč k svojim tovarišem. V tem trenutku je cela drhal naskočila naju. Suval sem z bajonetom in tolkel s kopitom, kamor sem zadel, tudi Nemec je prav pridno uporabljal svoj bajonet in svoje kopito. Končno so se volkovi umaknili, vendar pa so še prežali na naju, oddaljeni kakih 10 korakov. Nemec mi je pokazal svojo roko, ki je močno krvavela. Zgrabil ga je eden izmed volkov. Ne da bi obrnil oči od volkov, sem obvezal Nemcu rano.

Tako vsa prebila vso noč. Volkovi, si niso več upali naju napasti. Ob zori so se neopaženo od-tihotapili. Dve uri kasneje sva z nemškim tovarišem našla pravo [pot. Moja pot je šla na desno, njegova na levo. Molče sva si podala roke kot najboljša prijatelja, v obeh pa so se nama zaiskrile solze, ko sva se poslavljala . . ."

Listnica uredništva.

Narodnjak, Trst. Na Vaše pismo: 1.) Slike so po fotografijah, ki jih dobivamo z bojišč in od drugod od vojakov in njihovih sorodnikov. Več slik (klišejev) dobimo iz Prage, z Dunaja, iz Zagreba in drugod. 2.) Političnega tednika nam ni treba, ker imamo dovolj političnih dnevnikov. — Članki v „T. S.“ so poučni, zabavni in leposlovni ter imajo skoraj vsi tudi literarno obliko in stalno vrednost. 3.) Vse naše slike imajo povsem zadošten in razumljiv podpis z razlago. K serijam slik pa še posebej priobčujemo članke (n. pr. o raznih topovih, letalih, strelskih jarkih, podmorskih čolnih, o trenu, o saniteti in Rdečem križu, o Mahomedan-cih, Rumunih itd.) Ti članki se nanašajo na skupine slik, ki so še posebej razložene. Komur to ne zadošča, mu ni pomagati. Če si želite političnega lista, se naročite na „Edinost“, ki je brez slik! Poznamo in imamo v uredništvu najboljše, največje in najlepše ilustrirane tednike češke, hrvaške in nemške ter se ravnamo po njihovem vzgledu. Da bi naj slovenski ilustrovan list izhajal v obsegu, kakor izhajajo tuji ilustrovani listi, to more zahtevati le isti, ki razmer sploh nič ne pozna. Ilustrovani listi drugih narodov imajo na tisoče in tisoče oglasov in na stotisoče naročnikov, Slovenci smo pa majhen narod in ne moremo čudežev delati. Potrudite se, gospod „narodnjak“, ter nam pridobite oglase in naročnike kakor jih ima n. pr. „Leipziger Illustrierte Zeitung“, pa bomo z veseljem izdajali „Tedenske Slike“ v enakem obsegu in enaki opremljeni, kakor izhaja ta list.

Fuči Spoškf. Ne. Pustite vse in sežgite! Morda v prozi.

Slike padlih junakov in druge slike priobčimo **brezplačno** in jih po uporabi vrnemo nepoškodovane. S sliko pošljite, prosimo, tudi par vrstic podatkov, da lahko kaj napišemo o sliki.

C. kr. razredna loterija.

C. kr. razredna loterija.

En milijon

zadenete lahko, ako se udeležite žrebanja

5. razreda c. kr. razredne loterije

od dne 6. do 29. aprila in 3. maja 1915.

Pri nas kupljene srečke so zadele:

št. 68.435 zadela . . . K 30.000

št. 130.169 zadela . . . K 10.000

št. 157.211 zadela . . . K 10.000

št. 68.425 zadela . . . K 5.000

št. 19.987: 19.994, 46.292, 81.517, 85.174, 36.359, 57.392 zadele po K 2.000

1 srečka

K 160—

1/2 srečke

K 80—

1/4 srečke

K 40—

1/8 srečke

K 20—

64.000 srečk se bo izžrebalo v 5. razredu

v skupnem znesku K 18,356.200.

To zadnje žrebanje traja 22 dni in je najsijajnejše preskrbljeno z dobitki in sicer z izredno visokimi:

ena premija K 700.000

glavni dobiček	K 300.000	1	60.000
1	200.000	1	50.000
1	100.000	1	40.000
1	90.000	2	30.000
1	80.000	2	25.000
1	70.000	15	20.000

Ne zamudite te prilike!

Srečke se dobijo pri:

Ljubljanski kreditni banki

poslovnici c. kr. razredne loterije v Ljubljani

in njenih podružnicah v Celovcu, Gorici, Trstu, Celju in Splitu.

Dobro ohranjen

fotografičen aparat

9×12 kupi VEKOSLAV BRATUŠA, brivski pomočnik pri g. Zajcu v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 12.

Razumno natakario

ki izna slovenski in nemški, sprejme IVAN GRIVEC, kantina, Karanovac (Gračanici). Bosnija.

Zelo primerno velikonočno darilo

je lepa dobra knjiga. Priporočamo te-le:

Dr. Velimir Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2 K, vezan 3-20 K.

Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“, krasna slavonska povest. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1-50 K, vezan 2-50 K.

Rado Murnik: „Lovski bajke in povesi“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2-50 K).

Milan Pugelj: „Mimo ciljev“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2-50 K).

Cvetko Golar: „Kmečke povesi“. Vezano 2 K (za nenaročnike in po knjigarnah 2-50 K).

Tehnikum Mittweida.

Ravnatelj: Prof. A. Holzt. Kraljevina Saška.
Višji tehniški zavod za električno- in strojnotehniko.
Posebni oddelki za inženirje, tehnike in delovodje.
Električni in strojni laboratoriji. Učna tovarna — de-
lavnica. Najstarejši in najbolj obiskovani zavod. —
Program itd. brezplačno pošlje tajništvo.

Važno poročilo. Ker je za časa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče kupiti najpotrebnejšega blaga, za obleke in perilo, za sebe ali otroke, se je odločil trgovec **I. N. Šoštarič, Maribor, Gospodska ulica št. 5,**

da bo kljub temu, da se je v tovarnah vse podražilo, prodajal vse ceneje kakor popreje. Platno druk in porhat po 36, 40, 50 in 56 vin. Volneno blago za obleko po K 1.—, 1'20, 1'50. Ker se veliko razproda, je dobili tudi velika množina lepih ostankov ki se veliko pod ceno prodajajo. Ceniki in vzorci se dobijo poštino prosto. Za neugajajoče se vrne denar. 455

Koliko sitnosti, zamere in škode nastane, če nimate dobre ure in zamudite to in ono. Pišite takoj po dopisnici: **H. Suttner v Ljubljani št. 5** in dobite zastoj in poštino prosto bogato ilustrovani cenik, da si lahko izberete dobro uro po nizki ceni.

Fine krasne bluže dobite jako po ceni pri tvrdki **M. Swoboda, Dunaj III/2 Hiebgasse 13/280.** Opozarjamo na tozadeven oglaš. Prečitarte oglaš!

Vsa Avstrija

pozna **Jägerndorf** kot eno največjih mest s tvari-
nicami sukna v monarhiji. Dobava **blaga (sukna)**
za moške in ženske obleke, kakor tudi šlezij-
skega platna naravnost od tvornice je za vsako-
gar velika prihranitev. Zahtevajte torej, da se vam
dopuščejo brezplačno **vzorci blaga**, da se pre-
pričate o zelo nizkih cenah in o izvrstni kakovosti
blaga. Posebno **ostanke** prodajam po izredno
nizkih cenah.

Razpošiljalnica — **FRAN ŠMID** —
Jägerndorf 38, Avstrijska Šlezija.

Odlikovan na razstavi v Radovljici leta 1914
s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv
proti kužnim boleznim, se debi pri
Gabrijelu Eržen, Zapuže pošta
Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči. — Cene zmerne.

Kupuite

pri tvrdkah, ki oglašajo v „Tedenskih
Slikah“ in sklicujte se pri nakupovanju na
naš list!

SUKNO PERILO OBLEKE ČEVLJE OSTANKE

in razno blago pošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna
R. STERMECKI v CELJU, št. 341
Štajersko.

Zahtevajte zastoj cenik s slikami čez tisoče
stvari. Pri naročilih iz Amerike, Nemčije in
Balkana, treba denar naprej poslati. 18

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane
naš naročnik. Brezplačna pojasnila pošilja
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

*Oglasi v listu
„Tedenske Slike“
imajo najboljši
uspeh!*

Mazilo za lase

varstv. znamka **Netopir**
napravi g. Ana Križaj v Spodnji
Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi
se v Kolodvorski ul. 200 ali pa
v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih
zrastejo najlepši lasje. Stekl. po
2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti.
Izorno sredstvo za rast las.
Za gotovost se lamči.
Zadostuje steklenica.
Spričevala na razpolago.

Posestvo z gostilno s
sobami za letoviščarje in
lepo uspevajočo obrtjo, ki
se da lahko v najem, se
ceno in pod ugodnimi
plačilnimi pogoji proda.
Pisma na upravo tega
lista pod „50.000 K“.

PRIPOROČA SE
UMETNA KNJIGOVEZNICA
IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Zdravniška izjava o izvrstnem vplivu.

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo
oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za
vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja
raba. — Pušica za poskušnjo K 3.—, velika pu-
šica, ki zadostuje za uspeh K 8.— Kosm. Dr. A.
Rix Laborat, Dunaj IX., Bergasse 17/O. Raz-
pošilja se strogo diskretno. Zaloge v Ljubljani:
Lekarna „pri Zlatem Jelenu, parfumerija A. Kanc
in drogerija „Adrija“.

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka
s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant
je poldrugo leto star, čvrst in močan
in ni bil še sploh nič bolan. Pri prej-
šnjih 3 otrocih je rabila razne redilne
moke, s kojimi ni niti približnega us-
peha imela. Sladin priporočam vsem
staršem. Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
V Pulju, 23. marca 1914. 284

MORANA

je najbolje darilo trpečemu vojaku.
Reši ga in brani nadležne golazni:
uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno
sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam
in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. Skrinjar, Trst

Via Castaldi 4. I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške,
pošljem naravnost na dotični stan vo-
jaka. Pošlje naj se denar in natančen
naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake
razjedajoče kisline, torej neškodljivo
človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

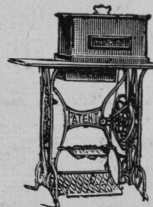
A. & E. Skaberné,
Ljubljana, Mestni trg 10
Special. trgovina za pletenine in trikotažo.

Velika zaloga različnega perila za vojake

iz čiste volne in velblodje dla-
ke in sicer: snežne kučme, svi-
terji, telovniki, triko-jopice in
srajce, spodnje hlače, nogavice,
sliperji, dokolenice, rokavice,
različni ščitniki za vrat, prsa,
kolena itd. Odeje iz velblodje
dlake. Spalne vreče. Tetra perilo.

GRITZNER

šivalni stroj

najboljši in nedosežen v trpež-
nosti sedanosti za **rodbin-**
ske in obrtno rabo. Šiva,
veze (štika), maši (krpa) no-
gavice in perilo. Poduk brez-
plačen v hiši. Brezšumen tek. 10letna garancija!
3milijone že v rabi.
Primerna velikonočna darila. 1/2 stoletja obstoj.

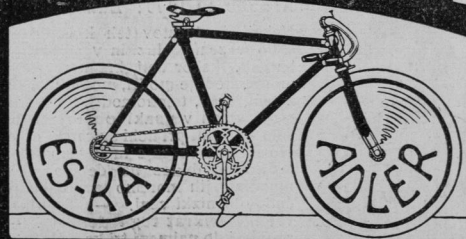
Ta stroj veze najkrasnejše opreme.

Edina tovarniška zaloga šivalnih strojev

JOS. PETELINC

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP št. 7
za vodo, blizu frančiškanskega mostu
levo 3. hiša.

GORČEVA

**KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANOSTI X**

A. GOREC

**LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA št. 14 NOVI SVET**
NASPROTI KOLIZEJA ZAH:
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.

obrestuje hranilne vloge po

Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ | 0 |
4 | 4 | 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI,

brez vsakršnega odbitka

naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

»SLAVIJA«

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

451 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304-25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder posluje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Prirodna vina

bela in rdeča K 44.— do K 68.—;
pristna 50% slivovka in tropinovec
K 150.—; pristen vinski jesih K 28.—
za 100 litrov prodaja J. Kravagna,
Ptuj, Štajersko.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
ŠEF ZDRAVNIK, PRIMARJ, DR. FR. DERGANČ

S svilo vezena

bluza samo K 1'95

Čudo industrije v vezenju.

Jako fino modno blago z bogatim svilenim vezenjem. Kompletno za eno blužo le K 1'95.

Krasno in lepo! Zadnja novost!

Nekaj sto tucatov teh krasnih lepih s svilo vezanih bluz in v ljubkih lepih barvah, kakor beli, krem, roza, svetlo-modri, srednje modri, modni lila, rdeči, zeleni, drap, temnomodri, fraise, rujavo, črno, sploh v vsaki obstoječi barvi, smo nakupili pri neki švicarski opušeni tvornici za vezenje in ker smo nakupili te krasne bluže na debelo v veliki množini, jih moremo prodajati po tej čudovito nizki ceni. — Te bluže so vredne trikrat tega denarja. — Če vzame kdo najmanj tri komade, tudi po želji v različnih barvah, velja kos samo K 1'95. Če kdo vzame 6 komadov, jih dobi za le K 11.— in se mu priloži vrhu tega naprsnik iz čipk (jabot) gratis.

Edina prodaja po povzetju pri:

M. SWOBODA, Dunaj,

478

III/2 Hießgasse 13/280.

Za vojake!

Toplo perilo, pletene telovnike, rokavice ter nepremočljive spalne vreče in druge vojaške potrebščine.

Za gospode!

Klobuke, perilo, kravate i. t. d.
Zadnje novosti pravkar došle.

Modna in športna trgovina
za gospode in dečke

J. KETTE

LJUBLJANA, Fran Josipa c. 3

ANTON BOC

barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6.

Dela se izvršujejo tudi na Glincah št. 46.

Cene nizke! Točna in solidna postrežba! — Obstoj
tvrdke že čez 50 let.

Nova „SILVA“ slatina močno
mozira in ostane čista in dobra!
Zahtevajte jo povsod! 417

V sedanjem času najzdravilnejša in najcenejša pijača je: Novi Silva vrelec
pošta Guštanj, Koroško. Razpošilja se po povzetju.

Cena: 25 3/8 l steklenic 5 K, 25 1/2 l steklenic 9 K, 50 1/2 l steklenic 11 K
s steklenicami in zabojem vred, ki se nazaj vzameje v račun.

H. SUTTNER LJUBLJANA

ST. 5.

Največja razpošiljalna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine na vse kraje sveta. Zahtevajte moj najnovejši cenik, katerega dobite zastoj in poštne prosto.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Varstvena znamka „IKO“.

Glavno zastopstvo tovarne ur „Zenith“.

Ni ga uničiti

kolesja Suttnerjevih ur, ker je samo iz najboljše materijala najskrbnejše sestavljeno. — Dobra Suttnerjeva ura preživi pri navadni rabi tri na videzno cenejše bazarske ure. St. 410. Nikel ank. ran. Rosk. ura . K 4-10 . 500. Jednaka s sekundnim kazalcem . 5-50

Darujte za „Rdeči križ“!

Skrbite našim vrlim vojakom za toplo obleko!

Volnene in pavoljnate obujke (Socken), golenice (Stutzen), dolge nogavice, snežne havbe, zapestnice (šticke), bele jopice (tako zване gorenjske jopice), hlače, rokavice;

vse to je dobiti po režijskih cenah v

I. kranjski mehanično avtomatični tovarni pletenin in tkanin

DRAGOTIN HRIBAR

Ljubljana, Zaloska c. 14.

Naročnina za list »Tedenske Slike«; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2'50, 1/2 leta K 5.— celo leto K 10.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3'50, 1/2 leta K 7.— celo leto K 14.—; za ostalo inozemstvo. celo leto fr. 16'80. Za Ameriko letno 3'25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 20 vin.

Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik Dragotin Mohar.

Tiskal Dragotin Hribar v Ljubljani.